

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 3 päivänä huhtikuuta 2019

438/2019

Laki jätelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan jätelain (646/2011) 33, 44 ja 78 § sekä
lisätään lakiin uusi 143 a ja 143 b § seuraavasti:

33 §

Kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu

Kunnan on järjestettävä muun kuin 32 §:ssä tarkoitetun jätteen jätehuolto, jos jätteen haltija tätä muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi pyytää ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä (*kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu*). Pyynnön voi jätteen haltijan puolesta esittää jätteen kuljettaja tai muu toimija osana tarjoamaansa jätehuoltopalvelua, kun pyyntö koskee jätteen käsittelyä.

Jos kysymyksessä on muusta kuin ennalta arvaamattomasta kiireestä johtuva kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu, jonka arvo on vähintään 2000 euroa vuodessa, 1 momentissa tarkoitetun muun palvelutarjonnan puutteen toteamisen ja kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua koskevan pyynnön edellytyksenä on, että jätteen haltija on julkaissut 143 a §:ssä tarkoitetussa jätteiden ja sivuvirtojen tietolustassa tarjouspyynnön tarvitsemastaan jätehuoltopalvelusta ja että tarjouspyyntöä vastaavaa palvelua ei ole kohtuullisesti saatavilla jätteen haltijan asettamassa vähintään 14 vuorokauden määräajassa.

Kunnan on tehtävä jätteen haltijan kanssa 2 momentissa tarkoitetusta kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta sopimus, jonka kesto voi olla enintään kolme vuotta kerrallaan ja jonka osapuolet voivat irtisanoa sopimuksessa määritellyn irtisanomisajan kuluttua. Sopimuksen voi jätteen haltijan puolesta tehdä 1 momentissa tarkoitettu jätteen kuljettaja tai muu toimija. Jos sopimus tehdään muualla kuin jätteiden ja sivuvirtojen tietolustassa, kunnan on toimitettava olennaiset tiedot sopimuksesta tietolustaan viimeistään 14 vuorokauden kuluttua sopimuksen tekemisestä.

Kunnan on toimitettava vuosittain maaliskuun loppuun mennessä jätteiden ja sivuvirtojen tietolustaan olennaiset tiedot muun kuin 2 momentissa tarkoitetun kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun kokonaisarvosta ja palvelua käyttävien jätteen haltijoiden kokonaismäärästä sekä olennaiset tiedot annetusta palvelusta jätelajeittain ja käsittelymenetelmittäin eriteltyinä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua koskevaan pyyntöön ja 2 momentissa tarkoitettuun tarjouspyyntöön sisällytettävistä tiedoista, 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista olennaisista tiedoista sekä muista näihin rinnastettavista seikoista.

44 §

Kirjanpito jätehuoltopalvelusta ja kuljettajan tiedonantovelvollisuus

Jos kunta tai 43 §:ssä tarkoitettu yhtiö hoitaa tässä luvussa kunnan velvollisuudeksi säädetyn jätehuollon lisäksi muuta jätehuoltoa, tiedot tarjottujen palvelujen liikevaihdosta ja taloudellisesta tuloksesta on eriteltävä kirjanpidossa ja palveluista on laadittava tilikausittain erilliset laskelmat. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä laskelmaan sisällytettävistä tiedoista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen laskelmien laatimisessa on soveltuvin osin noudatettava, mitä kirjanpitolaissa (1336/1997) säädetään tilinpäätöksestä. Tilintarkastajien on tarkastettava laskelmat osana kunnan tai yhtiön lakisääteistä tilintarkastusta. Laskelmat on liitettävä kunnan tai yhtiön tilinpäätökseen. Ne on julkaistava ja oltava saatavilla tietoverkossa.

Jätteen kuljettajan on annettava vastaanottajalle tiedot jätteen alkuperästä riittävästi eriteltynä 1 momentissa tarkoitetun kirjanpidon toteuttamiseksi ja erillisen laskelman laatimiseksi, jos tämä kuljettaa kunnan tai kuntien omistaman yhtiön ylläpitämään käsittelyyn jätettä, jossa on sekä 32 tai 33 §:ssä tarkoitettua jätettä että muuta jätettä.

78 §

Kunnan jätemaksu

Kunnan on perittävä tämän lain mukaisesti järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätteen loppukäsittelystä perittävällä maksulla on katettava vähintään 21 §:ssä tarkoitettut kustannukset. Kunta voi periä jätemaksua myös 93 §:n 1 momentissa kunnan vastuulle säädetystä jäteneuvonnasta, 143 §:ssä säädetyn rekisterin ylläpidosta ja muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

Jättemaksun on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa ja mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon.

Edellä 33 §:ssä tarkoitettu kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta perittävä jätemaksu ei saa alittaa 32 §:n nojalla järjestetystä lajiltaan ja laadultaan vastaavan jätteen jätehuoltopalvelusta perittävää jätemaksua.

Jättemaksu, jolla katetaan 1 momentissa tarkoitettu jäteneuvonnasta, rekisterin ylläpidosta ja muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvat kustannukset, voidaan periä erillisenä perusmaksuna. Perusmaksulla voidaan kattaa myös vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisten vastaanottoaikkojen perustamisesta ja ylläpidosta kunnalle aiheutuvat kustannukset.

Jättemaksulla saa kerätä enintään kohtuullisen tuoton pääomalle.

143 a §

Jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalusta

Edellä 33 §:ssä säädettyä kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua varten on jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalusta. Sitä käytetään kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun edellytyksenä olevan muun palvelutarjonnan puutteen toteuttamiseen, palvelua koskevien tietojen hallintaan ja käsittelyyn sekä palvelun seurantaan ja valvontaan. Sitä voidaan käyttää myös muuhun jätteiden ja sivuvirtojen vaihdantaan.

Motiva Oy ylläpitää jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalustaa sekä vastaa yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa alustan sisällöllisestä ja toiminnallisesta kehittämisestä. Motiva Oy on myös luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosu-

ja-asetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 tarkoitettu rekisterinpitäjä.

Motiva Oy:n henkilöstöön sovelletaan sen hoitaessa 2 momentissa tarkoitettuja tehtäviä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

143 b §

Tiedonsaantioikeus jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalustasta

Kunnan jätehuoltoviranomaisella, 24 §:ssä tarkoitetuilla valvontaviranomaisilla ja Kilpailu- ja kuluttajavirastolla on salassapitosäännösten estämättä ja maksutta oikeus saada jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalustasta 33 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettut olennaiset tiedot ja muut kunnan toissijaiseen jätehuoltopalveluun liittyvät tiedot, jotka ovat välttämättömiä niille laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

Tämän lain 33 §:n 2 ja 3 momenttia sovelletaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 5 §:ssä tarkoitettuihin hankintayksiköihin vuoden kuluttua lain voimaantulosta.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla tehty kunnan ja jätteen haltijan välinen sopimus jätehuollon järjestämisestä toissijaisesti on voimassa sopimuskauden loppuun, ja siihen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 29 päivänä maaliskuuta 2019

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen